

Załącznik nr 2- problem władzy w *Balladynie* Słowackiego.

Skorzystaj !

Scenariusz	
Kain i Abel	https://epodreczniki.pl/a/pierwsze-morderstwo-na-swiecie-czyli-historia-kaina-i-abla/DMgUzMKV4

1. Potrzebne źródła .

I. STARY TESTAMENT -Księga Rodzaju - Kain i Abel¹

1 Mężczyzna zbliżył się do swej żony Ewy. A ona poczęła i urodziła Kaina, i rzekła: «Otrzymałam mężczyznę od Pana». 2 A potem urodziła jeszcze Abła², jego brata. Abel był pasterzem trzód, a Kain uprawiał rolę. 3 Gdy po jakimś czasie Kain składał dla Pana w ofierze plody roli, 4 zaś Abel składał również pierwociny ze swej trzody i z ich tłuszczu, Pan wejrzał na Abła i na jego ofiarę; 5 na Kaina zaś i na jego ofiarę nie chciał patrzeć. Smuciło to Kaina bardzo i chodził z ponurą twarzą. 6 ³ Pan zapytał Kaina: «Dlaczego jesteś smutny i dlaczego twarz twoja jest ponura? 7 Przecież gdybyś postępował dobrze, miałbyś twarz pogodną; jeżeli zaś nie będziesz dobrze postępował, grzech leży u wrót i czyha na ciebie, a przecież ty masz nad nim panować». 8 Rzekł Kain do Abła, brata swego: «Chodźmy na pole⁴». A gdy byli na polu, Kain rzucił się na swego brata Abła i zabił go. 9 Wtedy Bóg zapytał Kaina: «Gdzie jest brat twój, Abel?» On odpowiedział: «Nie wiem. Czyż jestem stróżem brata mego?» 10 Rzekł Bóg: «Cóżś uczynił? Krew brata twego głośno woła ku mnie z ziemi! 11 Bądź więc teraz przeklęty na tej roli, która rozwarła swą paszczę, aby wchłonąć krew brata twego, przelaną przez ciebie. 12 Gdy rolę tę będziesz uprawiał, nie da ci już ona więcej plonu. Tułaczem i zbiegiem będziesz na ziemi!» 13 Kain rzekł do Pana: «Zbyt wielka jest kara moja, abym mógł ją znieść. 14 Skoro mnie teraz wypędzasz z tej roli, i mam się ukrywać przed tobą, i być tułaczem i zbiegiem na ziemi, każdy, kto mnie spotka, będzie mógł mnie zabić!» 15 Ale Pan mu powiedział: «O, nie! Ktokolwiek by zabił Kaina, siedmiokrotną pomstę poniesie!» Dał też Pan znamię Kainowi, aby go nie zabił, ktokolwiek go spotka⁵. 16 Po czym Kain odszedł od Pana i zamieszkał w kraju Nod, na wschód od Edenu.

piętno	1. «znak rozpoznawczy wyciśnięty lub wypalony na skórze zwierzęcia, dawniej też na twarzy lub plecach przestępcy albo niewolnika» 2. «cecha charakterystyczna» 3. «blizna, znamię»
piętno Kaina	Etymologia: od biblijnego Kaina, który był zabójcą swojego brata, Abła; został wygnany i naznaczony piętnem
	znaczenie związku frazeologicznego: znamię zabójcy brata lub rodaka, grzech, nieczyste sumienie, poczucie winy

II. W. SZEKSPIR „MAKBET”

TREŚĆ:

Król Dunkan jest władcą Szkocji. Makbet wraz z przyjacielem, Bankiem, są dowódcami wojsk Dunkana, walecznymi żołnierzami i wiernymi patriotami. Po zwycięskiej bitwie Makbet i Banko niespodziewanie spotykają 3 wiedźmy, które przepowiadają Makbetowi królewską przyszłość. Makbet zaczyna dążyć do władzy. Za namowami żony, Lady Makbet, która namawia męża do morderstwa, bohater dokonuje zbrodni. We własnym domu zabija króla Dunkana, zrzuca winę na służących, a potem na synów króla. Ci muszą uciekać ze Szkocji, przez co Makbet, krewny Dunkana, zostaje królem. Główny bohater musi jednak zacierać ślady zbrodni. Zleca zabójstwo Banka, swego przyjaciela. Ponadto napada i morduje rodzinę jednego z wiernych lordów dawnego króla – Makdufa. Makduf podejrzewa bowiem zdradę Makbeta i również jest zmuszony schronić się w Anglii. Krwawe, tyrańskie rządy Makbeta, tracącego powoli zmysły, mają zostać szybko ukrócone. Prawda powoli wychodzi na jaw, kiedy na dworze angielskim lordowie analizują wydarzenia przeszłe i obecne w ich ojczyźnie. Zabicie rodziny Makdufa przesądza o wyruszeniu wojsk angielskich pod wodzą Siwarda na Szkocję. Dochodzi do bitwy szkocko-angielskiej. Makbet ma niewielu ludzi po swojej stronie. Większa część panów Szkocji przyłączyła się do Siwarda i synów Dunkana. Tuż przed rozpoczęciem

walk umiera Lady Makbet, którą dotknęło obłąkanie. Makbet, któremu wiedźmy przepowiedziały koniec, gdy poruszy się las Birnam i przebije go miecz człowieka nie narodzonego z kobiety, polega na polu bitwy. Zabija go Makduf, który został wyjęty z łona matki przez lekarzy przed upływem dziewięciu miesięcy. Las Birnam poruszył się natomiast, kiedy wojska angielskie zamaskowały się gałęziami i podchodziły pod zamek Dunzynie. Władza zostaje przywrócona prawowitemu następcy tronu, synowi Dunkana, Malkolmowi. Nowy król zapowiada lepsze czasy dla Szkocji i powrót sprawiedliwości.

.....

Ważne!

Tytułowy bohater, uwikłany w konflikt tragiczny, ma dokonać wyboru pomiędzy drogą zbrodni w celu zdobycia tronu, a pozostaniem dawnym Makbetem – królewskim sługą i rycerzem.

Oto obserwujemy, krok po kroku, jak z bohaterskiego i szlachetnego żołnierza rodzi się morderca, który bez skrupułów popełnia mord na swoim władcy i krewnym. Ten rozsądny rycerz, zwiedziony przez wiedźmy obietnicami zdobycia korony i ulegający perswazjom żądnej władzy małżonki, wyrzeka się tego, co z takim trudem zdobył: zaszczytów, tytułów, sławy. Ma na początku chwile wahania, ale zdecydowana postawa Lady Makbet sprawia, że pozbywa się wewnętrznych oporów. Już jego myśli krążą wokół przepowiedni czarownic, ale jeszcze waha się, jeszcze zapewnia króla Dunkana o swej lojalności i wdzięczności. Jego wątpliwości rozwiewa żona:

Jego egzystencję zdominowało zło i żądza władzy, która stała się jego namiętnością, i dla której poświęcił kolejne ofiary, mordując je bez wyrzutów sumienia. Raz stawszy się okrutnym królobójcą, został zbrodniarzem i tyranem do końca. Zamordował swego najlepszego przyjaciela i nie wahał się przed usuwaniem wszystkich swoich przeciwników. Mordował do momentu, gdy Makduf wymierzył mu, zasłużoną skądinąd, karę.

Tragedia Szekspira doskonale odzwierciedla problematykę ludzkiej psychiki ogarniętej przez przyziemne namiętności. Bohaterowie utracili całkowicie kontrolę nad swoim życiem po dokonaniu pierwszej zbrodni, bo właśnie wtedy zamordowali też swoje sumienia.

Makbet pokazuje odwieczny problem walki zła i dobra, walkę wygraną przez mroczną stronę ludzkiej psychiki. Małżonkowie podporządkowali swoje życie namiętnościom i pragnieniom, które w konsekwencji były dla nich zgubne. Kiedy Makbet zrozumiał dwuznaczność przepowiedni i zorientował się, że będzie musiał srodze zapłacić za swoje czyny wygłosił refleksje na temat życia, które według niego:

Człowiek jest przechodnim półcieniem / nędznym aktorem, który swoją rolę / przez parę godzin wygrawszy na scenie / w nicość przepada – powieścią idioty / głośną, wrzaskliwą, a nic nie znaczącą.

.....

2. Balladyna

Żądza - «niepohamowane pragnienie posiadania lub doznawania czegoś»
--

Żądza władzy - Chęć posiadania władzy za wszelką cenę.

1. Życie Balladyny zmienia się w momencie, kiedy zostaje żoną Kirkora.

Dzięki małżeństwu z Kirkorem zyskała przede wszystkim :życie u boku szlachetnego człowieka, awans społeczny, bogactwo, odcięcie się od przeszłości.

Ponieważ małżeństwo było skutkiem nie tylko decyzji Kirkora , ale także zabójstwa Aliny , dlatego Balladyna ma również: wyrzuty sumienia, ciągły niepokój, samotność, żądzę władzy, coraz większe ambicje.

2. Duży wpływ na postępowanie bohaterki ma znajomość z Kostrynem. To dzięki niemu dochodzi to kolejnych zbrodni, które mają doprowadzić ich do objęcia władzy: na Gralonie, Pustelniku i Grabcu.

3. Na końcu Balladyna zadeklarowała, że będzie rządzić sprawiedliwie. Jako władczyni osądzała podejrzanych o różnorakie zbrodnie. Wydała wyrok na:- zabójcę Kostryna- zabójcę dziewczyny z malinowym dzbankiem- wyrodną córkę, która wypędziła matkę. Efektem sądów Balladyny było ukaranie winowajcy – została rażona piorunem i zginęła.